

ЖӨЛӨРЧИН № 3

БАҢАРЫН ЕЛЧИЛЭРИ

Микајыл РЗАГУЛҮЗАДӨ
Шкиллэр Л. БҮСЭЈНОВУНДУР

Балача Ајтач гушлары, торагајлары, сыгырчынлары, гарангушлары чох сеvir. Чүнки бу гушлар бизэ нэгмэлэр охујуб, илин эн сеvимли фэсли олан баһарын кэлишини хэбэр верирлэр. Һэлэ дан улдузу сөнмэмиш торагајлар көјлэрэ учалыб, күнэши нэгмэлэри илэ гаршылајырлар. Сыгырчынлар эн уча будаглара гонараг, ганадларыны чырпа-чырпа сэхэр нэгмэси охујурлар. Гарангушлар исэ евлэрин дөврэсинэ һэрлэнэ-һэрлэнэ ширин-ширин чивилдэширлэр.

Ајтач һэр сэхэр евлэринин јанындакы кичик тэпэчијэ дары вэ чөрөк гырынтылары сәpir. Гушлар кэлиб дәнләјирлэр.

Гыз гарангушлары о бири гушлардан даһа чох сеvir. Чүнки бабасы демишдир ки, гарангушлар баһарын чарчыларыдыр. Онлар көзэл-көзэл нэгмэлэри илэ баһары сәсләјир, онун һавасыны, күнэшин шэфәглэрини, күллэрин-чичәклэрин этрини хырдача ганадларында кәтириб кәлирлэр.

Ајтачкил Бақынын јахынлығындакы кәнддә јашајыр. Онларын мэтбәхиндә тәндир вардыр. Гарангушлар уча-уча тәндир бачаларындан ичәри кирирлэр. Димдикләриндә кәтирдикләри чөр-чөпдән диварда өзләринэ јува тикирлэр. Ата-ана гарангушлар балалары үчүн јуваја дән кәтирирлэр.

Балалар бөјүјүб боја-баша чатанда, гарангушлар сэхәрдән ахшамадәк бачаларын дөврэсинэ һэрләнирлэр. Електрик телләринэ, ағач будагларына гонурлар. Ајтач да онлара марагла тамаша едир,

Кечән јаз белә бир әһвалат олду: Ајтачкилэ гонаг кәлмишди. Онлар кабаб биширмәк истәдилэр. Күләк гонду. Очағы һәјәтдә јох, мэтбәхдә галадылар. Лап гарангуш јувасынын алтында!.. Әкәр Ајтач евдә олсајды, әлбәттә, буна разы олмазды. Анчаг о, әмискилә кетмишди. Евә ахшамчагы гајытды. Тез мэтбәхә гачыб јуваја бахды. Гарангушлар орада јох идилэр. Бачадан һэлэ дә түстү чыхырды.

Елэ бу вахт бајырдан гарангушларын јазыг-јазыг чивилтилэри ешидилди. Ајтач тез һәјәтә гачды. Гарангушлар бачаларын дөврэсинэ һэрләнир, түстүдән ичәри кирә билмирдилэр.

Сэхэр Ајтач јуваны бош көрдү. Гарангушлар һәрдән кәлиб бачаларын әтрафында учушур, сонра узаглашырдылар.

О ил гарангушларын балалары чыхмады. Онлар дејәсән инчијиб күсдүлэр. Пајыз сојуглары дүшмәмиш, сәсиз-сәмирсиз көчүб кетдилэр.

Бир дәфә бабасы Ајтачы гучагына алыб, јухары галдырды. Ајтач јуваја бахды. Орада дөрд гарангуш јумуртасы галмышды.

Бабасы деди:

— Бунлар хараб олуб, даһа бала чыхармаз.

Ајтач јумурталары көтүрдү ки, кәлән јаз гарангушлар јуваны бош көрүб јумуртласынлар вә јенидән бала чыхарсынлар...

Пајыз да, гыш да кәлиб кечди. Ајтачкилин һәјәтләриндәки ири салхым сөјүдүн һовуза салланмыш будаглары јаваш-јаваш јашылланды. Гышда дәнизин бозумтул көрүнән сулары дурулуб, көм-көј олду. Хәзри булутлары говур, көјүн үзү ачылырды.

Һәр ил бу вахт гарангушлар кәләрди.... Бәс һаны гарангушлар, һарада-

дырлар? Ајтач никаран галмышды. Онун көзләри јолда, гулаглары сәсдә иди. Көрәсән бу ил гарангушлар кәләчәкдиләрми?

Ајтач јухуда көрдү ки, гарангушлар кәлиб, јенә евлэринин дөврэсинә һэрләнәрәк, шән-шән өтүшүрлэр.

О, сеvинчәк әл чала-чала чыгырды:

— Ај чан, ај чан, гарангушларым кәлди...

Өз сәсинә јухудан ајылды. Һәр шеј бир анда јох олду. Ајтачы агламаг тутду. Амма бирдән јенә гарангушларын сәсини ешитди. Тез дуруб бајыра гачды, көрдү ки, гарангушлар кәлмишлэр. Онлар бачаларын дөврэсинә һэрләнир, ичәри кириб јуваја гонурдулар.

Ајтач һоппана-һоппана чыгырды:

— Хош кәлмиснииз, ај мәним гарангушларым, хош кәлмиснииз!

Гарангушлар да Ајтачын башы үстүндә ганад ачыб, шән-шән учур, санки ону саламлајырдылар.

